

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 572/2023-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského o oznámení dôvodov vylúčenia sudcu ústavného súdu Ivana Fiačana v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Jozefom Polákom, advokátom, Aleja Slobody 1890/50, Dolný Kubín, proti príkazom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici z 18. apríla 2023 č. k. 1Kn 96/23/6600-5, 1Kn 93/23/6600-4, 1Kn 94/23/6600-4, 1Kn 95/23/6600-5 a č. k. 1Kn 97/23/6600-5 takto

r o z h o d o l :

Sudca II. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Ivan Fiačan **je vylúčený** z konania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa vedenej pod sp. zn. Rvp 1432/2023.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavná sťažnosť sťažovateľa doručená ústavnému súdu 6. júna 2023, ktorou sťažovateľ namieta príkazy prokuratúry vydané v trestnom konaní vedenom na základe jeho trestného oznámenia, bola najprv pridelená ako spravodajkyňi sudkyňi ústavného súdu Jane Laššákovéj, ktorá bola do 30. septembra 2023 členkou II. senátu ústavného súdu. Následne bola dodatkom k rozvrhu práce pridelená ako spravodajcovi sudcovi ústavného súdu Ivanovi Fiačanovi, ktorý je členom II. senátu ústavného súdu.

2. Sudca ústavného súdu Ivan Fiačan 4. októbra 2023 oznámil možné dôvody jeho vylúčenia z konania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Uviedol, že skôr, ako sa stal sudcom ústavného súdu, pôsobil ako správca konkurznej podstaty úpadcu, ktorého bývalý zástupca ho v októbri 2022 požiadal o archívne dokumenty týkajúce sa tohto konkurzu. Tomu vyhovel a v novembri 2022 mu z archívu bývalého správcu poskytol dokument, ktorý sťažovateľ neskôr nepravdivo označil za podvrh a falzifikát. Okrem toho sťažovateľ v novembri 2022 podal trestné oznámenie, v konaní o ktorom boli vydané namietané príkazy, pričom jeho predmetom boli aj skutočnosti týkajúce sa konkurzu na majetok úpadcu. Sťažovateľ tak môže mať pochybnosti

o jeho nezaujatosti. Subjektívne sa však necíti byť zaujatý. Poukázal na to, že už uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 315/2023-7 z 8. júna 2023 bol vylúčený z konania a rozhodovania o skoršej ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorá rovnako smeruje proti uzneseniam prokuratúry v trestnom konaní na základe trestného oznámenia sťažovateľa.

II.

3. Podľa čl. IV bodu 1 písm. c) rozvrhu práce ústavného súdu o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhoduje tretí senát, ak ide o sudcov druhého senátu.

4. Podľa § 49 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvod vylúčenia sudcu ústavného súdu spočívajúci v pochybnostiach o nezaujatosti podľa § 49 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde nadväzuje na požiadavku nestrannosti súdneho rozhodovania tak, ako je okrem iného definovaná aj v rozhodnutiach Európskeho súdu pre ľudské práva. Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu, keďže nestrannosť sudcu má význam pre dôveru verejnosti v súdnictvo (Olujic proti Chorvátsku, sťažnosť č. 22330/05, rozsudok EŠLP z 5. 2. 2005, bod 57).

5. Pri teste subjektívnych okolností sa zisťuje osobné presvedčenie, postoj sudcu alebo jeho záujem v prerokúvanej veci. Osobná nestrannosť sudcu sa predpokladá, kým sa nepreukáže opak. Takýmto opakom môže byť sudcom prejavené nepriateľstvo alebo neznášanlivosť. Pri teste objektívnych okolností je dôležitá perspektíva nestranného pozorovateľa a relevantné je aj zdanie sa zaujatosti, teda či sú dané okolnosti, ktoré môžu vzbudzovať pochybnosti o nestrannosti sudcu (Daktaras proti Litve, sťažnosť č. 42095/98, rozsudok EŠLP z 10. 10. 2000, bod 32). Pri objektívnom teste sú dôležitými kritériami dôvera verejnosti v rozhodovanie (II. ÚS 36/2012).

6. Z hľadiska subjektívneho niet pochyb o nezaujatosti sudcu ústavného súdu. Treba vychádzať z prezumpcie jeho nezaujatosti a zistiť, či jeho vyjadrenia alebo správanie v konkrétnej veci nie je spôsobilé vyvrátiť túto domnienku. Z oznámenia sudcu ústavného súdu vyplýva, že sa subjektívne necíti byť zaujatým. Rovnako samotné jeho správanie nijak nespochybňuje jeho subjektívnu nestrannosť. Už len samotné oznámenie podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde nenasvedčuje jeho subjektívnemu záujmu zúčastniť sa rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

7. Z hľadiska objektívneho je zrejmé, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na rozličné aspekty rozhodovania o jeho trestnom oznámení. Rovnako vo svojom trestnom oznámení napáda činnosti a postupy úpadcu, ktorého správcom konkurznej podstaty bol sudca ústavného súdu. Predovšetkým je však zrejmé, že sťažovateľ komunikáciu sudcu ústavného súdu a zástupcu úpadcu označil za podvrh. Sudca ústavného súdu bol v minulosti zainteresovaný na konaní, proti ktorému sekundárne smeruje ústavná sťažnosť sťažovateľa a sťažovateľ spochybňuje aj jeho komunikáciu so zástupcom úpadcu. Z toho aj u nezaujatého pozorovateľa môžu objektívne vzniknúť pochybnosti o nezaujatosti sudcu ústavného súdu Ivana Fiačana, čo zakladá dôvod na jeho vylúčenie z konania

a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde, tak ako už bolo obdobne rozhodnuté v uznesení ústavného súdu č. k. IV. ÚS 315/2023-7 z 8. júna 2023.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu